

Қазақ тілінен тапсырмалары:

№1

1.Берілген сөйлемдерді оқы. Бірыңғай сөздермен қайталанып тіркескен шылауларды ата. Неліктен үтір белгісі қойылған? Екінші сөйлемде шылаудан соң неліктен үтір қойылмаған? Түсіндіріп бер.

Жақын жерде тау да бар, көл де бар. Жамағайымның баласы қайырымды да жігерлі болып өсіпті.

2.Сөйлем мүшесіне қарай талдау жаса.

Еңбек адамның бағын ашады, спорт адамның әрін ашады.

3. «Әнші» әңгімесіндегі Әмірқан қандай адам? Оның сыртқы түрі неліктен қазақтың еркіндігін еске түсіреді?

4. «Туады ерлер – ел үшін» тақырыбына ойтолғау жазыңыз.

№2

1.Жай сөйлем мен құрмалас сөйлем деп қандай сөйлемдерді атаймыз? Берілген сөйлемдердің қайсысы жай сөйлем, қайсысы құрмалас сөйлем?

Даланы аппақ қар басты. Аңшы қыран құсын баулыды, орманшы шанасын сайлады.

2. «терең» сөзін қатыстырып сөйлем құрастыр. Ол сөйлеміндегі сөздерді құаымына қарай талда.

3. М.Әуезовтің «Жетім» әңгімесіндегі басты кейіпкерді ата. Ол кімдерден қиянат көрді? Әңгіменің негізгі идеясын айтып бер.

4. Бейбітшілік тақырыбына әңгіме құрастырыңыз.

№3

1. Берілген сөйлемнің бірыңғай мүшелерін атап, олардың қай сөзбен байланысып тұрғанын көрсет. Тыныс белгілерін орнына қой.

Асқар досының алғырлығына білімділігіне қайраттылығына қатты қызығады.

2. Сөйлемдердегі күрделі сөздердің астын сыз. Күрделі сөздерге мысалдар келтір. Бірінші сөйлемдегі сөздерді сөз таптарына қарай талда.

Ата-бабаларымыз аққуды киелі, қасиетті санаған. Ол құсты сұлулықтың, тазалықтың белгісіне балаған.

3. Б. Соқпақбаевтың «Ағаштар неге ашуланды?» атты әңгімесінің қысқаша мазмұнын айтып бер.

4. Достық тақырыбына әңгіме құрастырыңыз.

№4

1.Берілген сөздерден қос сөздер құрастыр.Олар қалай жазылады?

Көрпе, алыс, құрбы, ойын, қора, бүгін

2. Берілген сөйлемдерді оқып, ондағы септік жалғауларының астын сыз. Қай септікте тұрғанын анықта.

Жеңгелері сияқты өзі күнде араласып жүрген балалар да Ерасылды жаңа есімімен атауға әдеттенді. Бақыт үйінен шығып, кітапханадан жаңа кітаптар алуға келе жатыр.

3. А.Байтұрсыновтың «Аққу, шортан Һәм шаян» туындысы шығарманың қай түріне жатады? Осы шығарма арқылы ақын не айтқысы келген? Жатқа білсең айтып бер.

4. «Спорт – денсаулық кепілі» тақырыбына шағын шығарма жазыңыз.

№5

1. Сөз тіркесі дегеніміз не? Мысалдар жаз.
2. Жінішке қосымша жалғанған сөздің астын – бір, жуан қосымша жалғанған сөздің астын екі сыз.

Тәкежан Жіштің сөзіне таңданған жоқ. Барғысы келмеген әкемді нағашым еріксіз

әкетті. Мейрам шахтаға кетті. Батырлық майданда сыналады.

3. Монолог және диалог туралы не білесің? Мысалдар келтіре аласың ба?
4. «Менің Қазақстаным» тақырыбына шағын шығарма жазыңыз.

№6

1. Жай сөйлем дегеніміз не? Жай сөйлемге мысалдар келтір. Құрастырған сөйлемді сөйлем мүшесіне қарай талда.

2. Мақалдағы түсіп қалған сөздерді жаз.

Елде болса, тиеді,

Ауылда болса, тиеді.

3. Өскенде кім болғың келеді? Осы тақырыпта жазылған өлеңді есіңе түсіре аласың ба?

4. Төрт түлік малдың түрлерін атаңыз. «Кішкентай қозым» тақырыбына әңгіме құрастырыңыз.

№7

1. Құрмалас сөйлем деп қандай сөйлемді атаймыз? Құрмалас сөйлемнің жай сөйлемдерінің арасына көбінесе қандай тыныс белгілері қойылады?

2. Сөз аралығындағы көршілес дыбыстардың өзгеру себебі неде?

Ақ жаулық, ала кел, бара алмаймын, көк аспан, торы ат, қара ала сиыр.

3. Өзің жатқа білетін бір өлеңді айтып бер. 4-сыныпта өткен әңгімелердің қайсысы саған ұнайды? Неліктен ұнайтындығын түсіндіріп бер.

4. «Ана – күннің шуағы» ойтолғау жаз.

№8

1. Одағай сөз дегеніміз не? Одағай сөйлемдегі басқа сөздермен байланысқа түсе ме? Берілген сөйлемдегі одағайды тап.

- Бәрекелді, бұл бала өлеңді нақышына келтіріп оқиды екен.

2. Берілген жай сөйлемдерді құрмалас сөйлемдерге айналдырып жаз.

3. Туған жерің туралы әңгімелеп бер. Туған жер туралы қандай шығармалар оқыдың?

4. «Ұлттық мерекелер» атты тақырыпта мәтін құрастыр.

№9

1. Қыстырма сөз деген не? Мысалдар келтір.

Сөйлемді сөйлем мүшесіне қарай талда.

Ұлытаудың бөктерінде салқын самал жел еседі.

3. «Желтоқсанда үзілген жауқазын» әңгімесіндегі Сәбира бала кезінде қандай еді? Неліктен біз Сәбирадай қыздарды халқымыздың батыр қызы дейміз?

4. «Менің сүйіп оқитын ертегім» атты тақырыпта әңгімелеп айтып бер.

№10

1. Қазақ тілінде неше септік бар? Жай септеу мен тәуелді септеуге мысалдар келтіріп, ол сөздерді септеп жаз.
2. Берілген сөйлемді сөз құамына қарай талда.
Досыңа өтірік айтпа, сенімің кетер, дұшпаныңа сырыңды айтпа, түбіңе жетер.
3. Мақал-мәтел туралы не білесің? Мысалдар келтір.
3. Жаз мезгілінің табиғаты жайында суреттеме жаз.

№11

- 1.Оспанхан Әубәкіров «Ара мен шыбын» шығармасы. Шығарманың қай түріне жатады. Мазмұнын қысқаша айтып өт. Ара неліктен бірден келісе салмады? Ара мен шыбын қандай адам бейнесінде бейнеленген? Шығармадан қандай ой түюге болады?
- 2.Көп нүктенің орнына тиісті әріптерді жаз.
Қатаң дауыссыздар:
Ұяң дауыссыздар:
Үнді дауыссыздар:
- 3.Төмендегі сөздерге дыбыстық талдау жаса:
Әемпаз, ойыншығы, Досжан.
- 4.«Ең сүйікті жануарым» атты тақырыпта әңгіме жаз.

№12

1. Еріншектікке байланысты қандай шығармалар білесің?
2. Сөздердің айтылуы мен жазылуын салыстыр. Қандай үндестікке негізделген? Дәлелде.

Жазылуы	Айтылуы
Басшы	башшы
Жанбады	жамбады
Түнгі	түңгі
3. Берілген сөздерді тәуелде:
Көлік, талап.
4. «Менің досым» шағын мінездеме жаз.

№13

1. Үзінді қандай шығармадан алынған? Авторы кім?
«..Үнемі аштық, күтімсіздік, ауыр жұмыс қосылып, ойын шатастыра берді. Әжесі өлген соң, көңілінде де тіршілігіне сүйсінгендей ашық күн болған жоқ. Кішкентай Қасымның түсі де, көңілі де қартайып, жүдеп барады. Бұл уақытта Қадишаның қолы үйреніп алған таяғы күннен-күнге «жетім ит», «жаман неме» деп көзге шұқып, жиі-жиі тие бастады.
Бүгінгі Қасым жалғыз келе жатқан түннің алдында таңертеңнен кешке шейін Иса мен Қадиша бұны үйіне жолатпай, ауылдан қуып жүріп сабап еді..»
2. Мәтін, толық мәлімет бер.
3. Берілген сөйлемнен сөз тіркесін тап.
Біздің үйдің он алтыншы пәтерінде жалғыз басты сырқат әжесі тұрады.
4. «Менің елім» тақырыбына мәтін құрастыр.

№14

1. Қ.Аманжолов «Туған жер» өлеңі. Өлеңді не үзіндіні жатқа айт. Жатқа айта алмасаң, өлең мазмұнын қара сөзбен баяндап бер. Ақынның туған жеріне деген мақтаныш сезімі қандай жолдарда берілген? Туған жер тақырыбында тағы қандай шығармалар білесің?
2. Берілген күрделі сөздердің түрлерін ажыратып, сипаттама бер, анықтамасын айт.
Асқазан, апалы-сіңілі, жолбарыс, ана тілі, жетпіс бес.
3. Берілген сөздерді жікте:
Үйрен, ақын.
4. «Ана тілім - ардағым» тақырыбына шағын ойтолғау жаз.

№15

1. Ана тілі оқулығынан ана тақырыбында жазылған қандай шығармалар білесің? Өзің жақсы білетін бір шығармаға тоқталып өт.
2. Қос сөздер, анықтамасын айт. Мысал келтір.
3. Берілген сөйлемді сөз құрамына талда.
Сәуленің әжесі ауылдан келді.
4. Қыс мезгіліне суреттеме жаз.

№16

1. Үзінді қандай шығармадан алынған? Авторы кім?
«...Әмірхан шығысымен шапалақ шартылдады. Өзге шығушылардан Әмірқанның киімі де, түрі де, жүріс-тұрысы да жат еді. Қазақтың еркіндігін еске түсіруші еді.
Домбырасын күйлеп, екпіндетіп бір-екі сарындатып алды да, айқайға басты.
Зал тым-тырыс болды...»
2. Үстеу, анықтамасы. Мысал келтір.
3. Төмендегі сөздерді ауызша септе.
Әжесі, Айнұр.
4. «Асыл әжем» тақырыбына шағын шығарма жаз.

№17

1. Үзінді қандай шығармадан алынған? Авторы кім? Жатқа айт.
*Үміт қып менен қарайсың,
Көңілге медеу санайсың,
Балалыққа жарасам,
Аталыққа жарайсың.*
2. Жіктеу есімдігі, анықтамасы, мысал келтір.
3. Берілген сөйлемді сөйлем мүшесіне талда.
Кеше Аяжан әкесімен атасының ауылына келді.
4. «Еңбек ерлікке жеткізеді» тақырыпта мәтін құрастыр.

№18

1. Мәтіннен теңеу сөзді тап.

*Арқаның алқа қонған даласына,
Ауылдай таулар отыр жарасымда
Алапқа бетегедей киіз төсеп,
Оранған орманды тау ағашына.*

2. Етістіктің қандай шақтары бар. Мысал келтір.
3. Берілген сөйлемді сөз құрамына талда.
Дала нұрмен құлпырады.
4. «Болашақта кім боламын?» тақырыпта ойтолғау жаз.

№19

1. Үзінді қандай шығармадан алынған? Авторы кім?

*«..Қарабала шыбын жаны көзіне көрініп азапқа түскен
бейшараны етбетінен аударып салайын деп шыбыртқысын созып еңкейе
берді де, тасбақаның жазғытұрым жер астынан тістеп шыққан шөбін
алған адамның қай қалауы да орындалады дейтін әңгіме ойына оралып,
атынан түсті. Қасына барды. «Бісіміллә!»деп шөпті алды».*

2. Сын есім, анықтамасы, мысал келтір.
3. Берілген сөздерді ауызша жікте және септе.
Азамат, оқыған.
4. «Ұланымын елімнің» атты тақырыпта туған жерге деген парызыңды жазбаша жазып, әңгімелеп бер.

№20

1. Үзінді қандай шығармадан алынған? Авторы кім? Негізгі оқиғаны мазмұнда.

*«Балаларын қолынан жетектеп, ақ сақалды шалын иығына мінгізіп,
қақпадан шыға берген екен дейді. Мұны көріп тұрған әмірші алданғанын
сезгендей абдырап: «Ау, бұл қалай?!» десе керек».*

2. Етістік, анықтамасы, мысал келтір.
3. Берілген сөзге дыбыстық талдау жаса.
Таңертең, мөлдір.
4. «Айналайын, атамекен, ақ мекен» тақырыпта туған жеріңе (ауыл, қала) суреттеме жаз.